

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 4016201082
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4016201082.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): T. Y., bytom J., právne zastúpený OLEXOVA VASILISIN s. r. o., advokátska kancelária, Gorkého 6, Bratislava, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 53986-2/2016-BA zo dňa 17. októbra 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/133/2016-72 zo dňa 15. mája 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/133/2016-72 zo dňa 15. mája 2017 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 53986-2/2016-BA zo dňa 17. októbra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania na krajskom a kasačnom súde.

Odôvodnenie

I.
Pribeh a výsledky administratívneho konania

1. Sťažovateľ podal dňa 15.12.2015 žiadosť o priznanie náhrady za bolesť na základe nového lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 07.10.2015, ktoré vystavil jeho ošetrojúci lekár MUDr. J. K., ktorý ohodnotil bolestné za vykonanie operácie jednou položkou č. 162 hlboká rana dolnej končatiny chirurgicky ošetrená, za operačný výkon - extirpácia a plastika dekubitu v sedacej oblasti vľavo v počte 15 bodov, ktorú zvýšil na dvojnásobok na ďalších 15 bodov z dôvodu operácie a operačného riešenia v počte 30 bodov. Uvedený lekársky posudok o bolestnom zo dňa 07.10.2015 bol vystavený na tlačive podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“), pričom mal byť vystavený na tlačive podľa vyhlášky č.

32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“), ktorá platila v čase jeho poškodenia zdravia z dôvodu uvedeného pracovného úrazu z 27.08.1981. Túto administratívnu chybu opravil MUDr. K. písomným vyjadrením zo dňa 25.02.2016, v ktorom uviedol, že podľa Vyhlášky je položka z prílohy tiež č. 162 i bodové hodnotenie za bolesť 15 bodov rovnaké ako podľa zákona č. 437/2004 a uviedol, že lekársky posudok o bolestnom vystavil na tlačivo podľa zákona č. 437/2004 Z.z. iba z dôvodu, že nemal k dispozícii staré tlačivo podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb.

2. Posudková lekárka Sociálnej poisťovne v Nových Zámkoch vykonala kontrolu bodového ohodnotenia dňa 27.04.2016 a na základe toho Sociálna poisťovňa, pobočka Nové zámky vydala rozhodnutie dňa 29.06.2016 č. 843-42/2016-NR, ktorým podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z. priznala poškodenému sťažovateľovi nárok na náhradu za bolesť 30 Eur, určenej podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 27.08.1981 (ďalej len „prvoinštančné rozhodnutie“). Proti prvoinštančnému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, kde uviedol, že bola nesprávne určená hodnota za jeden bod z dôvodu, že použila výpočet podľa vyhlášky 32/1965 Zb. Žalovaný túto chybu odstránil tým, že rozhodnutím č. 53986-2/2016-BA zo dňa 17.10.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) zmenil prvoinštančné rozhodnutie tak, že zvýšil výšku odškodnenia za bolesť na 60 Eur v nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení § 14a vyhlášky č. 19/1999 Z.z., ktorou bola s účinnosťou od 01.04.1999 novelizovaná vyhláška č. 32/1965 Zb. V ostatnom odvolanie zamietol a rozhodnutie potvrdil.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu správnu žalobu. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „Ss.p.“) zamietol žalobu sťažovateľa z nasledujúcich dôvodov:

- preskúmané rozhodnutie vychádza zo správneho a riadneho zistenia skutkového stavu, pričom bodové ohodnotenie sťažovateľa nebolo sporné, posudková lekárka pri kontrole bodového ohodnotenia sa stotožnila s bodovým ohodnotením ošetrujúceho lekára.
- žalovaný správny orgán v danej veci postupoval v súlade so zákonom a pre vydanie rozhodnutia si zadovážil dostatok skutkových podkladov, z ktorých vyvodil správny právny záver, ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil, a preto je rozhodnutie potrebné považovať za súladné so zákonom.
- námietky sťažovateľa uvedené v žalobe nie sú relevantné k vyhovaniu žaloby.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- § 1 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. je potrebné vykladať v kontexte § 2 ods. 1 predmetného zákona,
- súd celý záver položil na výklade § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. a nevysvetlil prečo,
- ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. rozlišuje pojmy „poškodenie na zdraví“, „liečenie“ a „odstraňovanie následkov“. Ustanovenie § 11 ods. 1 určuje výber normy a používa pri tom pojem „poškodenie na zdraví“. V danom prípade išlo o ujmu v dôsledku odstraňovania následkov.

6. Navrhol, aby kasačný súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

B)

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že zotráva na svojom právnom názore prezentovanom vo vyjadrení k žalobe, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd. Nestotožnil sa s kasačnou námietkou sťažovateľa, v zmysle ktorej krajský súd rozhodol bez nadviazania § 11 ods. 1 a § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., nakoľko krajský súd na str. 8 rozsudku spomína tieto paragrafy, čo vytvára nevyvrátiteľnú domnienku o preskúmaní a zhodnotení týchto ustanovení pri vydávaní napadnutého rozsudku. Navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

8. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala oprávnená osoba včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je dôvodná a preto rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. júla 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

9. Sťažovateľ namietal, že správny súd nesprávne právne posúdil preskúmanú vec, t. j. meritum sporu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že s týmto kasačným dôvodom zákonodarca spája právnu situáciu, kedy správny súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) bez väd zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) nesprávne aplikuje objektívne právo v merite veci bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu.

10. Nesprávnosť aplikácie objektívneho práva správnym súdom je zapríčinená chybným výberom normy hmotného práva alebo procesného práva, ktorá vo svojej hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

11. V súvislosti s uvedeným kasačným súdom musí zdôrazniť, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu zistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci. V tejto súvislosti sťažovateľ namietal nesprávny záver súdu v súvislosti s výkladom § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.

12. V danej veci má z administratívneho spisu kasačný súd za preukázané, že sťažovateľ utrpel dňa 27.08.1981 ťažký pracovný úraz, na následky ktorého bol dočasne práceneschopný od 27.08.1981 do 27.05.1982. V dôsledku uvedeného pracovného úrazu sa stal od 28.05.1982 plne invalidným. V súvislosti s týmto pracovným úrazom bola prvoinštančným orgánom dňa 15.12.2015 doručená žiadosť o priznanie náhrady za bolesť a kópia nového lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 07.10.2015. Ako

prvoinštančný orgán tak aj žalovaný pri rozhodovaní o výške náhrady za bolesť vychádzali z vyhlášky č. 32/1965 Zb. ako z predpisu účinného v čase, keď sťažovateľ utrpel pracovný úraz, ku ktorému došlo pred účinnosťou zákona č. 437/2004 Z.z., a teda postupovali v zmysle prechodného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Tento postup správnych orgánov, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, považuje kasačný súd za rozporný so zákonom.

13. Zákon č. 437/2004 Z.z. upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia, ako aj zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 1 citovaného zákona). V osobitných ustanoveniach potom zákon vymedzuje základné pojmy (bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia) a pojmy na účely tohto zákona, a to: poškodenie na zdraví, poškodený, poskytovateľ náhrady (§ 2), upravuje náhradu za bolesť (§ 3), náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 4), výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5), lekársky posudok (§ 7), zásady na hodnotenie bolesti (§ 9), zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10).

14. Z uvedeného je zrejmé, že z hľadiska systematického usporiadania treba rozlišovať pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S prihliadnutím na to, ak by sa podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona mala podľa doterajších predpisov posudzovať náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, muselo by to byť v tomto ustanovení výslovne uvedené. Znenie § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. však predpokladá, že podľa doterajších predpisov sa bude posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, nie však výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Je nesporné, že u sťažovateľa vzniklo zhoršenie následkov v súvislosti s pracovným úrazom už za účinnosti zákona č. 437/2004 Z.z.. Hodnotenie následkov bolo vykonané novým lekárskeým posudkom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, aj napriek tomu, že pracovný úraz sťažovateľa sa stal v roku 1981, v súvislosti s následkami, ktoré sú v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom a ktoré boli v dôsledku zhoršovania zdravotného stavu zistené až v roku 2015, je potrebné postupovať podľa zákona o sociálnom poistení a zákona č. 437/2004 Z.z. <.

15. Kasačný súd poznamenáva, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 13.11.2009 prijalo uznesenie o publikovaní rozhodnutia 4Sžo 23/2009 zo dňa 28.04.2009 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nie sú totožné, preto podľa § 11 ods. 1 <. zákona č. 437/2004 Z. z. <. treba podľa doterajších predpisov posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a ich hodnotenie, ale výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa riadi zákonom č. 437/2004 Z. z. <.“ (Rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky od č. R 47/2010). Týmto právnym názorom sa kasačný súd riadil aj v rozhodnutí sp. zn. 10Sžo/65/2014 zo dňa 15.07.2015 a je ho potrebné aplikovať aj na predmetné konanie v obdobnej veci.

16. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobu zamietol. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie žalovaného trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale z uvedených dôvodov pristúpil k zmene rozsudku krajského súdu a v súlade s ustanovením § 462 ods. 2 S.s.p. pristúpil k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia.

17. V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného postupovať vo vyššie načrtnutej línii, opätovne posúdiť nárok sťažovateľa v súlade s účelom a zmyslom zákona č. 437/2004 Z.z., a vo veci opätovne rozhodnúť. Právnym názorom kasačného súdu je orgán verejnej správy viazaný (§ 469 S.s.p.).

18. O nároku sťažovateľa na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že úspešnému sťažovateľovi (žalobcovi) priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

19. O výške náhrady trov konania na krajskom súde a kasačnom súde rozhodne podľa ustanovenia § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 175 ods. 2 S.s.p. krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.